

Kirjallinen kysymys KK 605/2020 vp

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys jatkokysymykseksi kirjalliseen kysymykseen KK 393/2020 vp kausi- ja ulkomaalaistyöntekijöiden karanteeneis- ta ja suojelemisesta koronatartunnoilta

Eduskunnan puhemiehelle

Aiemmassa toukokuun 13. päivänä jättämässäni kirjallisessa kysymyksessä KK 393/2020 vp Kirjallinen kysymys kausi- ja ulkomaalaistyöntekijöiden karanteeneista ja suojelemisesta koronatartunnoilta¹ tiedustelin, miten hallitus varmistaa, että kausi- ja ulkomaalaistyöntekijöiden majoitus- ja asuinolosuhteet ovat suositusten mukaisia ja miten hallitus konkreettisesti aikoo valvoa, että koronasuosituksia noudatetaan työpaikoilla ja maataloilla.

Kirjallisen kysymyksen vastauksessa² todettiin: "Hallitus ei aio ryhtyä lisätoimenpiteisiin kausityöntekijöitä ja ulkomaisia työntekijöitä koskevien majoitus- ja asuinolosuhteiden suositusten mukaisuuden varmistamisen osalta, sillä voimassa oleva lainsäädäntömme koskee myös heidän majoittumistaan ja asumistaan. Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi antaa määräyksiä olosuhteiden parantamiseksi terveydensuojelulain nojalla, mikäli majoitus- tai asuinolosuhteissa on sellaisia puutteita, että ne voivat aiheuttaa tilan käyttäjille terveyshaittaa." Eli vastuun todettiin olevan kunnilla ja aluehallintoviranomaisilla.

Koronatilanne oli kesän aikana hallinnassa, mutta nyt tartuntojen määrä on lähtenyt taas kasvuun. Matkustussuosituksiin on tehty päivityksiä, mutta kun koronatestauksessa sovelletaan suositusta, niin Suomeen tulevat matkajat voivat saapua maahan pahimmiltakin korona-alueilta. Viikonlopun aikana huolta ja ihmetystä herätti tapaus³, jossa neljän hengen aasialaisryhmä matkasi suoraan lentokentältä eri junayhteyksillä Pohjois-Suomeen, jonne he olivat menossa kausityöläisiksi. Lauantaina yhdellä ryhmän henkilöistä oli todettu koronavirustartunta, joten matkalla on tapahtunut useita epäiltyjä altistumisia.

Vaikka toistaiseksi kausityöntekijöiden keskuudessa esiintyneet tartunnat eivät ole määrältään suuria, on vakava ongelma, jos maahan tulevat työntekijät saapuvat sairaina ja altistavat samalla muita. Vierastyöläisten asuinolosuhteet ovat koronalle oiva paikka levitä. Näin on jo tapahtunut monissa muissa maissa. Helsingin Sanomien 21.7.2020 ilmestyneessä haastattelussa⁴ marjatilalla työskennellyt kuvaa hygieniaoloja tilalla puutteellisiksi ja kertoo koronatartunnoista ilmoittamisen olleen epäselvää ja jopa salailevaa. Tapauksia on sattunut toukokuun jälkeen useita, esi-

1 https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kysymys/Sivut/KK_393+2020.aspx

2 https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kysymys/Documents/KKV_393+2020.pdf

3 <https://yle.fi/uutiset/3-11507456>

4 <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006577584.html?ref=rss>

Kirjallinen kysymys KK 605/2020 vp

merkiksi Päijät-Hämeessä todettiin heinäkuussa yhden viikon aikana yhdeksän koronatapausta maatalouden kausityöntekijöillä.⁵

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) terveysturvallisuusjohtaja Mika Salminen totesi heinäkuussa, että COVID-19-tapausten riski on otettu huomioon, kun vierastyöntekijöiden työskenteleminen Suomessa päätettiin hallituksen päätöksellä sallia. Hänen mukaansa "Kun Suomi avautuu, meidän täytyy tottua siihen, että tällaisia epidemiaryppäitä tulee. Sitä on melko vaikeaa täysin estää. Muuten kaiken pitäisi olla kiinni".⁶ Linjaus herätti kritiikkiä. Esimerkiksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin diagnostiikkajohtaja ja terveysoikeuden professori Lasse Lehtonen on arvostellut linjaa, jonka mukaan Suomeen tulevia kausityöläisiä ei testata.

Koronan kanssa on eletty nyt kuukausia, ja esimerkkejä tautitapausten leviämisestä kausityöntekijöiden parissa on ollut monessa maassa. Koronatartuntojen kasvun perimmäinen syy on rajojen yli tuodut tapaukset ja välinpitämättömyys hygienia- ja karanteenisuosituksia kohtaan. Kausityöntekijöiden kohdalla kyse voi olla myös tietämättömyydestä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Voiko hallitus edellyttää riskimaista saapuvilta kausityöntekijöiltä negatiivista koronatestitodistusta maahan saapumisen edellytyksenä, ja mikäli sellaista ei ole, ohjata maahan saapuvat koronatestiin ja samalla pakolliseen, valvottuun karanteeniin ja

miten kuntia ja aluehallintoviranomaisia on ohjeistettu kausityöntekijöiden työ- ja asuolosuhteiden valvonnassa ja

miksi ongelmaan ei ole reagoitu?

Helsingissä 24.8.2020

Jussi Wihonen ps

⁵ <https://yle.fi/uutiset/3-11444924>

⁶ <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006570562.html?ref=rss>